

El llenguatge

Li ho demano

20/XII/1978

Si en una oració com Li demano que vingui se substitueix el complement directe (la subordinada que vingui per un pronom feble, esdevé Li ho demano en què ho per tant, vol dir que vingui. Aquest resultat no correspon exactament a la solució de la llengua parlada, en què habitualment diem simplement Li demano sense cap presència del pronom ho. Sens dubte a causa de la repugnància que senten de recórrer a una solució que no coincideix amb la llengua parlada, alguns escriptors es resisteixen a escriure Li ho demano que deuen considerar una construcció massa afectada o acadèmica, i han d'optar, aleshores, per una d'aquestes dues solucions: «Li demano» o «L'hi demano», amb què, és cert, acorden, en tots dos casos, llur expressió a la llengua col·loquial. Però no ens sembla pas una determinació encertada. I —no ens ho sembla— no únicament en nom de la normativa. En definitiva, cal pensar que el que pretenen és no sobtar el lector amb construccions detonants. Però és ben probable que sobti encara més el lector habitual de català llegir «Li demano» o «L'hi demano» que no pas Li ho demano. Cal suposar en una majoria de lectors un mínim de coneixements gramaticals i, si més no, una certa capacitat intuïtiva per a treure conseqüències de l'analogia de les solucions paral·leles, com T'ho demano o Us ho demano que els fan adonar tot seguit de la gramaticalitat —i, doncs, de la idea que vol significar— d'una oració como Li ho demano i, contràriament, que «Li demano» és una oració incompleta — què li demano? — i que en «L'hi demano» hi ha un element, hi difícilment relacionable amb complements — com això, allò o que vingui — que puguin correspondre a demano.

No intentem propugnar un divorci entre l'expressió parlada i l'expressió escrita de la llengua si diem que, en una representació teatral, per exemple, no tenim res a dir si sentim «Li demano» en lloc de Li ho demano. És indubtable que el lector analitza més que l'oient, si cal o li plau no hi plany el temps, i si convé torna enrera i rellegeix aquell paràgraf del qual vol copsar bé el sentit. Val la pena, doncs, que ho tingui en compte l'escriptor que pretén que el seu hipotètic lector entengui exactament el que li vol comunicar.

Albert Jané